

**Správa o implementácii smernice Európskeho parlamentu a Rady 2012/18/EÚ
o kontrole nebezpečenstiev závažných havárií s prítomnosťou nebezpečných
látok, ktorou sa mení a dopĺňa a následne zrušuje smernica Rady 96/82/ES
za obdobie od 1. januára 2019 do 31. decembra 2022**

Bratislava, september 2023

DOTAZNÍK

1. VŠEOBECNÉ INFORMÁCIE

1. Uved'te informácie o hlavných príslušných orgánoch zodpovedných za presadzovanie smernice 2012/18/EÚ. Informácie by mali minimálne zahŕňať kontaktné údaje a hlavné úlohy (monitorovanie bezpečnostných správ, územné plánovanie, domino efekt, zostavenie a vykonávanie vonkajších havarijných plánov, kontroly, informácie verejnosti, sankcie). Alternatívna možnosť: uved'te odkaz na predchádzajúcu správu, ak nedošlo k žiadnym podstatným zmenám.

V Slovenskej republike problematiku prevencie závažných priemyselných havárií komplexne rieši **zákon č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov** (ďalej len „zákon o haváriách“) a jeho vykonávací predpis **vyhláška Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 198/2015 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 128/2015 Z. z. o prevencii závažných priemyselných havárií a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov** (ďalej len „vyhláška“). Zákon o haváriách ustanovuje podmienky a postup pri prevencii závažných priemyselných havárií v podnikoch s prítomnosťou nebezpečnej látky a na obmedzovanie ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok. Nariaďuje povinnosti pre prevádzkovateľov podnikov, v ktorých sa nachádzajú určité množstvá nebezpečných látok tak, aby sa zabezpečila prevencia a minimalizovali následky závažnej havárie v prípade jej vzniku. Posilňuje ustanovenia týkajúce sa prístupu verejnosti k informáciám o bezpečnosti, účasti na rozhodovacom procese a prístupu k spravodlivosti a posilňuje systém kontroly. Vyhláška ustanovuje podrobnosti o oznámení o zaradení podniku a jeho vzor; o posúdení rizika, forme, rozsahu, postupe a použití výsledkov posúdenia rizika; obsahu a spracúvaní programu prevencie závažných priemyselných havárií; o bezpečnostnom riadiacom systéme; obsahu bezpečnostnej správy; o obsahu vnútorného havarijného plánu, o jeho vypracúvaní, uchovávaní, prehodnocovaní a precvičovaní; o zhromažďovaní údajov o závažných priemyselných haváriách, o obsahu odbornej prípravy špecialistov na prevenciu závažných priemyselných havárií.

Hlavné orgány zodpovedné za uplatňovanie predpisov a ich hlavné úlohy

Podľa §23 zákona o haváriách štátnu správu na úseku prevencie závažných priemyselných havárií vykonávajú:

- a) Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky,
- b) Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky,
- c) okresné úrady v sídlach krajov,
- d) okresné úrady,
- e) Slovenská inšpekcia životného prostredia,
- f) Národný inšpektorát práce a inšpektoráty práce,
- g) krajské riaditeľstvá Hasičského a záchranného zboru a okresné riaditeľstvá Hasičského a záchranného zboru,
- h) Úrad verejného zdravotníctva a regionálne úrady verejného zdravotníctva,
- i) Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady.

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo životného prostredia“)

- a) je ústredný orgán štátnej správy na úseku prevencie závažných priemyselných havárií,
- b) riadi a vykonáva štátny dozor na úseku prevencie závažných priemyselných havárií,
- c) preskúmava rozhodnutia vydané podľa tohto zákona Slovenskou inšpekciou životného prostredia a okresným úradom v sídle kraja,
- d) vedie register podnikov, susediacich podnikov alebo ich skupín, pri ktorých by sa riziko závažnej priemyselnej havárie alebo následky závažnej priemyselnej havárie mohli zhoršiť z dôvodu ich zemepisnej polohy alebo ich vzájomnej blízkosti a z dôvodu ich zásob nebezpečných látok (domino efekt),
- e) vyjadruje sa k bezpečnostnej správe alebo k jej aktualizácii,
- f) sprístupňuje verejnosti zoznam nebezpečných látok prítomných v podniku a bezpečnostnú správu,
- g) prijíma informácie na účel informovania verejnosti iného štátu,
- h) prevádzkuje informačný systém prevencie závažných priemyselných havárií,
- i) prijíma oznámenia o závažnej priemyselnej havárii a informácie a ročnú súhrnnú informáciu o každom prípade, keď takmer došlo k závažnej priemyselnej havárii,
- j) vypracúva komplexnú správu o závažnej priemyselnej havárii a poskytuje informácie Európskej komisii,
- k) zabezpečuje skúšku, vydáva osvedčenia, vedie register odborne spôsobilých osôb,
- l) rozhoduje o oprávnení na vykonávanie odbornej prípravy a vedie register podnikateľov,
- m) rozhoduje o autorizácii a vedie register autorizovaných osôb,
- n) zriaďuje komisiu pre prevenciu závažných priemyselných havárií a zbor expertov,
- o) spracúva plán kontrol podnikov a schvaľuje plán bežných kontrol,
- p) v odôvodnenom prípade zasiela Európskej komisii oznámenia na posúdenie možnosti vylúčenia nebezpečnej látky,
- q) plní funkciu orgánu pre medzinárodnú výmenu informácií v oblasti prevencie závažných priemyselných havárií podľa medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná, plní úlohy vyplývajúce z členstva Slovenskej republiky v Európskej únii v oblasti prevencie závažných priemyselných havárií, zabezpečuje koordináciu týchto úloh s príslušnými ústrednými orgánmi štátnej správy, podáva správy o plnení úloh vyplývajúcich z právne záväzných aktov Európskej únie v tejto oblasti vrátane informácií o podnikoch.

Ministerstvo životného prostredia určuje podniky, susediace podniky alebo ich skupiny, pri ktorých by sa riziko závažnej priemyselnej havárie alebo následky závažnej priemyselnej havárie mohli zhoršiť z dôvodu ich zemepisnej polohy alebo ich vzájomnej blízkosti a z dôvodu ich zásob nebezpečných látok; ministerstvo životného prostredia pri tomto určení vychádza z informácií uvedených v oznámení, bezpečnostnej správe, získaných pri výkone štátneho dozoru a z informácií vyžiadaných od prevádzkovateľa.

Ministerstvo životného prostredia na žiadosť verejnosti sprístupňuje zoznam nebezpečných látok prítomných v podniku a bezpečnostnú správu.

Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo vnútra“)

- a) plní funkciu príslušného orgánu na oznamovanie závažných priemyselných havárií a na

požadovanie, prípadne poskytovanie medzinárodnej pomoci podľa osobitných predpisov a medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná,

- b) spolupracuje s ministerstvom životného prostredia a Slovenskou inšpekciou životného prostredia pri výkone štátneho dozoru podľa zákona o haváriách, najmä pri spracovaní plánu kontrol podnikov, plánu bežných kontrol a pri poskytovaní informácií Európskej komisii.

Slovenská inšpekcia životného prostredia (ďalej len „inšpekcia životného prostredia“)

- a) je orgán štátneho dozoru vo veciach prevencie závažných priemyselných havárií,
- b) spolupracuje s ministerstvom životného prostredia pri spracovaní plánu kontrol podnikov,
- c) spracúva plán bežných kontrol podľa a predkladá ho na schválenie ministerstvu životného prostredia,
- d) zabezpečuje koordináciu kontrolnej činnosti,
- e) spracúva ročnú súhrnnú správu o kontrolách zahŕňajúcu závažné zistenia a nariadené opatrenia a predkladá ju ministerstvu životného prostredia do 31. marca nasledujúceho roka,
- f) vyjadruje sa k bezpečnostnej správe alebo k jej aktualizácii,
- g) poskytuje informácie do informačného systému prevencie závažných priemyselných havárií.

Sankcie (pokuty) ukladá inšpekcia životného prostredia, výška pokút je ustanovená v §25 zákona o haváriách. Pri rozhodovaní o výške pokuty inšpekcia životného prostredia prihliada na závažnosť porušenia povinnosti, čas trvania protiprávneho konania, na rozsah a mieru vzniknutých alebo hroziacich škodlivých následkov na životné prostredie alebo na zdravie ľudí.

Okresný úrad v sídle kraja

- a) prijíma a preveruje oznámenia a informuje o nich ministerstvo životného prostredia a príslušné orgány,
- b) prijíma bezpečnostné správy alebo ich aktualizácie a vydáva rozhodnutie o súhlase s bezpečnostnou správou alebo s jej aktualizáciou,
- c) môže zakázať uvedenie podniku alebo jeho časti do prevádzky alebo zakázať pokračovanie v jeho prevádzke,
- d) prijíma oznámenia o zabezpečení služby havarijnej odozvy,
- e) vydáva záväzné stanoviská pri územnoplánovacej činnosti a povoľovacej činnosti a je dotknutým orgánom v týchto konaniach,
- f) prijíma oznámenia o ustanovení osoby zodpovednej za koordináciu a kontrolu zabezpečovania úloh vyplývajúcich zo zákona o haváriách,
- g) môže rozhodnúť o zriadení osobitného útvaru na plnenie úloh vyplývajúcich zo zákona o haváriách,
- h) poskytuje informácie do informačného systému prevencie závažných priemyselných havárií,
- i) vykonáva štátny dozor.

Obec, okresný úrad v sídle kraja vypracúva a aktualizuje v súčinnosti s okresnými úradmi v jeho územnom obvode vonkajší havarijný plán, ktorý predkladá ministerstvu vnútra; vonkajší havarijný plán precvičuje najmenej raz za tri roky. Prevádzkovateľ podniku

vyššej úrovne predloží orgánu, ktorý vypracúva vonkajší havarijný plán, podklady v rozsahu určenom týmto orgánom. Na požiadanie orgánu prevádzkovateľ podniku spolupracuje na vypracúvaní vonkajšieho havarijného plánu v záujme jeho previazanosti s vnútorným havarijným plánom.

Orgány verejnej správy, ktoré podľa osobitných predpisov vypracúvajú, obstarávajú alebo schvaľujú rozvojové koncepcie alebo územnoplánovaciú dokumentáciu, alebo povoľujú stavby, zariadenia a iné činnosti, sú povinné zohľadniť ciele prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania následkov takýchto havárií na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok.

Tieto ciele sa musia zohľadniť pri

- a) umiestňovaní nového podniku,
- b) zmenách v podnikoch,
- c) rozvoji územia vrátane dopravných trás, verejných priestranstiev a obývaných oblastí v blízkosti podnikov, keď ich umiestnenie alebo rozvoj môžu byť zdrojom vzniku závažnej priemyselnej havárie alebo môžu zvýšiť jej riziko, či zhoršiť jej následky.

Pri územnoplánovacej činnosti a povoľovacej činnosti je okresný úrad v sídle kraja dotknutým orgánom štátnej správy a záujmy prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok uplatňuje formou záväzného stanoviska.

Okresné úrady, inšpekcia životného prostredia, Národný inšpektorát práce a inšpektoráty práce, krajské riaditeľstvá Hasičského a záchranného zboru a okresné riaditeľstvá Hasičského a záchranného zboru, Úrad verejného zdravotníctva a regionálne úrady verejného zdravotníctva, Hlavný banský úrad a obvodné banské úrady

- a) sa vyjadrujú k bezpečnostnej správe alebo jej aktualizácii,
- b) spolupracujú s ministerstvom životného prostredia pri spracúvaní plánu kontrol podnikov a s inšpekciou životného prostredia pri spracovaní plánu bežných kontrol,
- c) vykonávajú štátny dozor na úseku prevencie závažných priemyselných havárií v rozsahu svojej pôsobnosti podľa osobitných predpisov, pričom sú oprávnení použiť poznatky, ktoré získali podľa zákona o haváriách,
- d) poskytujú informácie z vyšetrovania závažnej priemyselnej havárie.

2. *Uvedte, kedy sa naposledy aktualizovali informácie o podnikoch vzhľadom na ich zahrnutie do databázy (e)SPIRS.*

Počas vykazovacieho obdobia sa informácie o podnikoch v databáze eSPIRS pravidelne aktualizovali. **Posledná aktualizácia informácií o podnikoch spadajúcich pod zákon o haváriách v Slovenskej republike vo vykazovacom období bola v systéme eSPIRS vykonaná dňa 15.12.2022 a týkala sa dvoch zmien. Prvou zmenou bolo vyradenie podniku spod zákona v súvislosti s ukončením činnosti podniku a druhá zmena bola vykonaná z dôvodu zmeny názvu podniku.**

2. DOMINO EFEKT (ČLÁNOK 9 SMERNICE 2012/18/EÚ)

Kolko skupín podnikov, pri ktorých by sa riziko závažnej havárie alebo jej následky mohli zhoršiť z dôvodu zemepisnej polohy a blízkosti takýchto podnikov a ich zásob nebezpečných látok, sa zistilo na konci vykazovaného obdobia podľa článku 9 smernice 2012/18/EÚ?

Podľa §13 zákona o haváriách ministerstvo životného prostredia určí podniky, susediace podniky alebo ich skupiny, pri ktorých by sa riziko závažnej priemyselnej havárie alebo následky závažnej priemyselnej havárie mohli zhoršiť z dôvodu ich zemepisnej polohy alebo ich vzájomnej blízkosti a ich zásob nebezpečných látok; ministerstvo životného prostredia pri tomto určení vychádza z informácií uvedených v oznámení, bezpečnostnej správe, získaných pri výkone štátneho dozoru a z informácií vyžiadaných od prevádzkovateľa.

Ministerstvo životného prostredia vedie register podnikov, susediacich podnikov alebo ich skupín.

Na konci vykazovacieho obdobia bolo identifikovaných 33 skupín podnikov, pri ktorých by sa riziko závažnej priemyselnej havárie alebo následky závažnej priemyselnej havárie mohli zhoršiť z dôvodu ich zemepisnej polohy alebo ich vzájomnej blízkosti a ich zásob nebezpečných látok.

3. BEZPEČNOSTNÁ SPRÁVA (ČLÁNOK 10 SMERNICE 2012/18/EÚ)

1. *Predložili bezpečnostnú správu všetky podniky vyššej úrovne, ktoré mali túto povinnosť? Ak nie, kol'ké správu nepredložili?*

Podľa § 8 ods. 1 zákona o haváriách prevádzkovateľ podniku vyššej úrovne predkladá bezpečnostnú správu okresnému úradu v sídle kraja v písomnej forme ak ide o

- a) nový podnik v primeranom období pred začiatkom výstavby, pred jeho uvedením do prevádzky alebo pred zmenami vedúcimi k zmene zoznamu nebezpečných látok prítomných v podniku,
- b) iný podnik do dvoch rokov odo dňa, keď podnik začal spĺňať kritériá na zaradenie podniku do vyššej úrovne.

Prevádzkovateľ podniku vyššej úrovne predloží aktualizovanú bezpečnostnú správu alebo jej aktualizované časti okresnému úradu v sídle kraja v písomnej forme do 30 dní odo dňa aktualizovania bezpečnostnej správy alebo jej časti. Ak ju predloží v listinnej forme, predkladá ju v siedmich vyhotoveniach.

Okresný úrad v sídle kraja rozhodne o súhlase s bezpečnostnou správou alebo s jej aktualizáciou. Ak z dôvodu vážnych nedostatkov uvedených v bezpečnostnej správe okresný úrad v sídle kraja vydá rozhodnutie o nesúhlase s bezpečnostnou správou alebo s jej aktualizáciou, môže v tomto rozhodnutí súčasne zakázať uvedenie podniku alebo jeho časti do prevádzky alebo nariadiť zastavenie prevádzky podniku alebo jeho časti.

Podniky vyššej úrovne v dvoch prípadoch nesplnili povinnosť predložiť bezpečnostnú správu príslušnému okresnému úradu v sídle kraja v stanovenej zákonnej lehote. Týkalo sa to podnikov, ktoré boli zaradené medzi podniky nižšej úrovne a preradili sa medzi podniky vyššej úrovne. Za nepredloženie bezpečnostnej

správy v stanovenej zákonnej lehote bola podnikom uložená pokuta. Následne prevádzkovatelia podnikov predložili bezpečnostnú správu do schvaľovacieho procesu. Táto povinnosť podnikov vyššej úrovne bola každoročne kontrolovaná v rámci štátneho dozoru inšpekciou životného prostredia.

2. *Boli všetky bezpečnostné správy v priebehu uplynulých piatich rokov aktualizované? Ak nie, koľko podnikov vyššej úrovne, ktoré boli povinné bezpečnostnú správu aktualizovať, tak neurobilo?*

Podľa § 8 ods. 7 zákona o haváriách prevádzkovateľ podniku vyššej úrovne najmenej raz za päť rokov bezpečnostnú správu prehodnocuje, v prípade potreby ju aktualizuje, pričom prehodnotenie a aktualizáciu vykoná vždy

- a) po závažnej priemyselnej havárii v podniku alebo
b) na základe rozhodnutia ministerstva životného prostredia alebo z vlastného podnetu, ak

1. to vyplýva z nových technických poznatkov v oblasti bezpečnosti, najmä z analýzy závažných priemyselných havárií,
2. bezprostredne hrozila závažná priemyselná havária alebo
3. to vyplýva z nových poznatkov o posúdení rizík závažnej priemyselnej havárie.

Prevádzkovateľ podniku vyššej úrovne je povinný, ak ide o zmenu podniku, zariadenia, skladovacieho zariadenia, procesu alebo fyzikálnych vlastností alebo fyzikálnej formy alebo množstva nebezpečných látok, ktorá by mohla závažne ovplyvniť nebezpečenstvo vedúce k závažnej priemyselnej havárii, bezpečnostnú správu prehodnotiť, a ak je to potrebné, aktualizovať ju a informovať okresný úrad v sídle kraja o podrobnostiach týchto aktualizácií ešte pred vykonaním danej zmeny.

Všetky bezpečnostné správy podnikov vyššej úrovne, ktoré mali byť aktualizované vo vykazovacom období boli aktualizované. Táto povinnosť podnikov vyššej úrovne bola každoročne kontrolovaná v rámci štátneho dozoru inšpekciou životného prostredia.

4. HAVARIJNÉ PLÁNY (ČLÁNOK 12 SMERNICE 2012/18/EÚ)

1. *Zostavili sa vonkajšie havarijné plány pre všetky podniky vyššej úrovne, pre ktoré to bolo počas vykazovaného obdobia povinné? Ak nie, pre koľko podnikov vyššej úrovne sa nezostavili vonkajšie havarijné plány?*

Podľa ustanovení zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o civilnej ochrane“), vonkajší havarijný plán vypracúva obec, okresný úrad a okresný úrad v sídle kraja. Plány nie sú vypracúvané samostatne pre každý zdroj ohrozenia nebezpečnými látkami. Do týchto plánov sú zahrnuté všetky vytypované možné zdroje ohrozenia nebezpečnými látkami na príslušnom území, vrátane podnikov vyššej úrovne.

Vo vykazovacom období boli vypracované vonkajšie havarijné plány pre všetky podniky vyššej úrovne pre ktoré to bolo povinné. V dvoch prípadoch podnikom vyššej úrovne zákonná lehota na predloženie podkladov do plánu ochrany obyvateľstva uplynie až v roku 2023. Týka sa to podnikov, ktoré boli zaradené medzi podniky nižšej úrovne a preradili sa medzi podniky vyššej úrovne.

2. *Pri koľkých podnikoch vyššej úrovne orgány rozhodli, že nie je potrebné zostaviť vonkajší havarijný plán podľa článku 12 ods. 8 smernice 2012/18/EÚ?*

Príslušnými orgánmi zodpovednými za vypracovanie vonkajších havarijných plánov **nebolo vydané žiadne rozhodnutie o nezostavení vonkajších havarijných plánov.**

3. *V prípade, ak odpoveď v bode 4.2 znie jeden alebo viaceré, uveďte odôvodnenie, ktoré v jednotlivých prípadoch poskytol príslušný zodpovedný orgán.*

-

4. *Otestovali sa v priebehu uplynulých troch rokov vonkajšie havarijné plány vo všetkých dotknutých podnikoch vyššej úrovne? Ak nie, v koľkých prípadoch sa vonkajší havarijný plán neotestoval?*

Vonkajší havarijný plán vo vykazovacom období nebol precvičený u 12 podnikov vyššej úrovne. Išlo predovšetkým o dôvody týkajúce sa vyhlásenia mimoriadnej situácie v nadväznosti na pandémie COVID-19 a hromadný prílev cudzincov (vojnová situácia na Ukrajine) vrátane obmedzených personálnych kapacít.

5. *Uveďte informácie o hlavných opatreniach na konzultácie s dotknutou verejnosťou o vonkajších havarijných plánoch.*

Povinnosť informovať verejnosť o vonkajších havarijných plánoch vyplýva okresným úradom a obciam zo zákona o civilnej ochrane.

Tieto informácie pre verejnosť sa trvalo zverejňujú na internetovej stránke alebo na verejnej tabuli s uvedením 30-dňovej lehoty, dokedy môže dotknutá verejnosť podávať pripomienky. Opodstatnené pripomienky sa primerane zohľadnia pri spracovaní vonkajšieho havarijného plánu. Informácie sa prehodnocujú a v prípade potreby aktualizujú; v aktualizovanej forme sa zverejňujú najmenej raz za tri roky.

Rozsah poskytovaných informácií verejnosti

- a) informácie o zdroji ohrozenia,
- b) informácie o možnom rozsahu mimoriadnej udalosti a následkov na postihnutom území a životnom prostredí,
- c) nebezpečné vlastnosti a označenie látok a prípravkov, ktoré by mohli spôsobiť mimoriadnu udalosť,
- d) informácie o spôsobe varovania obyvateľstva a o záchranných prácach,
- e) úlohy a opatrenia po vzniku mimoriadnej udalosti,
- f) podrobnosti o tom, kde sa dajú získať ďalšie informácie súvisiace s plánom ochrany obyvateľstva.

Verejnosť je informovaná aj prostredníctvom informačného systému civilnej ochrany, ktorú tvorí hlásna služba a informačná služba. Hlásna služba zabezpečuje včasné varovanie obyvateľov a vyrozumenie osôb činných pri riešení následkov mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození alebo o vzniku mimoriadnej udalosti. Informačná služba zabezpečuje zber, spracovanie, vyhodnocovanie a poskytovanie informácií. Ustanovenia zákona o civilnej ochrane upravujú povinnosť následne po varovaní informovať prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov minimálne v rozsahu:

- deň a hodina vzniku alebo skončenia ohrozenia,
- údaje o zdroji a druhu ohrozenia,
- údaje o veľkosti ohrozeného územia,
- základné pokyny pre obyvateľstvo.

Text relácie do hromadných informačných prostriedkov je pripravený ako súčasť plánu ochrany obyvateľstva pre každý druh mimoriadnej udalosti osobitne. Na tento účel majú príslušné orgány štátnej správy uzatvorené dohody s celoštátnymi a územne príslušnými regionálnymi masovokomunikačnými prostriedkami.

Okrem uvedených možností, informácie sa poskytujú aj prostredníctvom informačného miesta, zriadeného taktiež na základe zákona o civilnej ochrane, a to v sídlach územne príslušných orgánov štátnej správy na úseku civilnej ochrany.

Na obývanom území obce neozvučenom sirénami ani miestnym informačným prostriedkom obce, varovanie, vyrozumenie a informovanie obyvateľstva je možné zabezpečovať vyhlasovaním varovných signálov pomocou verejnej telefónnej siete a pomocou pohyblivého prostriedku (motorové vozidlo vybavené rozhlasovým zariadením).

6. *Objasnite v stručnosti spôsob, akým sa vonkajšie havarijné plány testujú (napr. čiastočný test, úplný test zahŕňajúci záchranné služby, test pomocou počítača, atď.) Špecifikujte kritériá zohľadnené pri posudzovaní primeranosti vonkajšieho havarijného plánu.*

Problematiku organizácie cvičení upravuje interný predpis ministerstva vnútra, ktorý je záväzný pre všetky zložky na úseku civilnej ochrany, integrovaného záchranného systému a krízového riadenia. Organizácia cvičenia sa člení do 3 fáz: Príprava, Vykonanie a Vyhodnotenie.

Na zabezpečenie vyhodnotenia cvičení sa v zmysle uvedeného predpisu vytvára „Skupina rozboru“, ktorá ma za úlohu analyzovať priebeh cvičenia, zapracovať návrhy na opatrenia a závery z jednotlivých pracovísk a vypracúva „Hodnotenie cvičenia“. Uvedený interný predpis obsahuje prílohu, ktorá stanovuje odporúčanú formu a obsah hodnotenia v 13 bodoch (napr. „Kvalita a úplnosť dokumentácie“, „Aktuálnosť vypracovanej dokumentácie“, „Znalosť úloh členov riadiaceho štábu“, „Využívanie vypracovanej dokumentácie“ a pod). V časti „Záver hodnotenia“ sa okrem vyhodnotenia priebehu, činnosti a pod., uvádzajú „Zistené nedostatky“ a „Návrh opatrení na odstránenie získaných nedostatkov, vrátane harmonogramu ich plnenia“.

Vyhodnotenie precvičenia vonkajších havarijných plánov končí predložením hodnotenia tomu, kto schválil vykonanie cvičenia a prerokovaním navrhovaných opatrení.

Precvičovanie vonkajších havarijných plánov prebieha minimálne v trojročnom cykle. Plány sa precvičujú najmä formou štábnych a praktických cvičení, podľa vybraného scenára a vopred zvolenej námetovej situácie so zameraním na precvičenie činnosti zložiek integrovaného záchranného systému, konkrétneho opatrenia alebo na preverenie funkčnosti časti alebo celého systému opatrení, ako napr. informačného systému, evakuácie, a pod..

Precvičovanie vonkajších havarijných plánov vychádza z plánovacej dokumentácie, s vopred určeným zameraním (napríklad na zabezpečenie precvičenia riadiacich orgánov, záchranných zložiek, evakuácie a pod.). Vonkajšie havarijné plány sú spracované v zmysle platných právnych predpisov. Sú každoročne aktualizované, precvičované podľa scenárov, schváleného plánu a vopred spracovanej dokumentácie.

Cvičenia sa plánujú podľa kritérií, ktoré sú dôležité pre daný región, najmä podľa závažnosti, rozsahu a druhu ohrozenia sídelných útvarov, dislokácie dôležitých dopravných uzlov a priestorov väčšieho sústredovania obyvateľstva (obchodné centrá, železničné stanice, autobusové nástupištia a iné), možnej kumulácie mimoriadnych udalostí a pod. Vonkajšie havarijné plány sú pravidelne kontrolované kompetentnými orgánmi. Kontrolné mechanizmy tvoria viaceré opatrenia, ako napr. kontrola dokumentácie na precvičenie plánu, účasť kontrolných orgánov priamo na cvičení, hodnotiace prvky a pod.

Do precvičovania plánov ochrany obyvateľstva boli v sledovanom období zapojené aj niektoré susediace podniky z dôvodu možnej reťazovej reakcie (domino efektu).

5. ÚZEMNÉ PLÁNOVANIE (ČLÁNKY 13 A 15 SMERNICE 2012/18/EÚ)

- 1. Uskutočnili sa v priebehu vykazovaného obdobia konzultácie s dotknutou verejnosťou o všetkých konkrétnych jednotlivých projektoch (nové podniky, podstatné zmeny v existujúcich podnikoch, nové trendy okolo existujúcich podnikov) a o všeobecných plánoch alebo programoch týkajúcich sa nových podnikov alebo nových trendov okolo existujúcich podnikov? Ak nie, poskytnite súhrnnú správu o hlavných dôvodoch jednotlivých prípadov neuskutočnenia konzultácií s verejnosťou.*

Orgány verejnej správy, ktoré podľa osobitných predpisov vypracúvajú, obstarávajú alebo schvaľujú rozvojové koncepcie alebo územnoplánovaciú dokumentáciu, alebo povoľujú stavby, zariadenia a iné činnosti, sú povinné zohľadniť ciele prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania následkov takýchto havárií na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok.

Tieto ciele sa musia zohľadniť pri

- umiestňovaní nového podniku,
- zmenách v podnikoch,
- rozvoji územia vrátane dopravných trás, verejných priestranstiev a obývaných oblastí v blízkosti podnikov, keď ich umiestnenie alebo rozvoj môžu byť zdrojom vzniku závažnej priemyselnej havárie alebo môžu zvýšiť jej riziko, či zhoršiť jej následky.

Pri územnoplánovacej činnosti a povoľovacej činnosti sa z dlhodobého hľadiska zohľadňuje:

- a) dodržanie primeraných bezpečnostných vzdialeností medzi podnikmi nižšej úrovne a podnikmi vyššej úrovne, medzi podnikmi nižšej úrovne a vyššej úrovne a inými stavbami, zariadeniami a činnosťami vykonávanými v okolí podniku, najmä sídelnými útvarmi a inými miestami s pravidelným výskytom väčšieho množstva ľudí, rekreačnými oblasťami, dopravnými trasami, energetickými a inými rozvodmi,
- b) ochrana území chránených podľa osobitných predpisov v blízkosti podnikov pomocou primeraných bezpečnostných vzdialeností alebo iných primeraných opatrení tak, aby bolo minimalizované riziko vzniku závažnej priemyselnej havárie a minimalizované následky závažnej priemyselnej havárie,
- c) určenie dodatočných technických a iných opatrení pri existujúcich podnikoch tak, aby sa nezvýšilo riziko závažnej priemyselnej havárie a jej následky na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok.

Podľa §8 ods. 6 zákona o haváriách prevádzkovateľ nového podniku vyššej úrovne predloží inšpekcii životného prostredia bezpečnostnú správu alebo jej aktualizáciu spolu s rozhodnutím o súhlase s bezpečnostnou správou alebo s jej aktualizáciou ako súčasť žiadosti o vydanie integrovaného povolenia alebo jeho zmeny. Bezpečnostná správa musí byť vypracovaná v súlade s projektovou dokumentáciou.

Na účasť verejnosti na rozhodovacích procesoch týkajúcich sa podnikov, pri územnoplánovacej činnosti a povoľovacej činnosti sa vzťahujú osobitné predpisy ako napríklad zákon o správnom konaní, stavebný zákon, zákon o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, zákon o nakladaní s odpadom z ťažobného priemyslu, zákon o integrovanej prevencii a kontrole znečisťovania životného prostredia.

Podľa §18 ods. 1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, predmetom posudzovania vplyvov navrhovanej činnosti alebo jej zmeny musí byť každá navrhovaná činnosť, na ktorú sa vzťahuje osobitný predpis o prevencii závažných priemyselných havárií, z dôvodu zohľadnenia cieľov prevencie závažných priemyselných havárií a obmedzovania ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok.

V priebehu vykazovacieho obdobia bol prijatý zákon č. 200/2022 Z. z. o územnom plánovaní, v ktorom koncepcia územného rozvoja regiónu a územný plán obce určuje okrem iného aj prevenciu závažných priemyselných havárií a obmedzenie ich následkov na zdravie ľudí, životné prostredie a majetok.

Vo vykazovacom období pri všetkých projektoch (nové podniky, podstatné zmeny v existujúcich podnikoch a pod.) a všeobecných plánoch a programoch týkajúcich sa nových podnikov alebo nových trendov existujúcich podnikoch sa uskutočnili konzultácie s dotknutou verejnosťou.

Zákonom o haváriách nie sú dotknuté osobitné predpisy upravujúce prístup verejnosti k informáciám.

2. *Nepovinné: Sú vo vašej vnútroštátnej legislatíve stanovené koordinované alebo spoločné postupy na splnenie požiadaviek týkajúcich sa územného plánovania podľa smernice Seveso a požiadaviek vyplývajúcich z iných právnych predpisov, ako napríklad zo smerníc Európskeho parlamentu a Rady 2011/92/EÚ a 2001/42/ES ?*

Vo vnútroštátnej legislatíve Slovenskej republiky sú stanovené spoločné postupy na splnenie požiadaviek týkajúcich sa územného plánovania podľa Smernice SEVESO a požiadaviek vyplývajúcich z iných právnych predpisov (pozri odpoveď v bode 5.1).

6. INFORMÁCIE O BEZPEČNOSTNÝCH OPATRENIACH (ČLÁNOK 14 SMERNICE 2012/18/EÚ A PRÍLOHA V K NEJ)

- 1. Sprístupňovali sa počas uplynulých piatich rokov informácie o bezpečnostných opatreniach a o tom, ako sa správať v prípade havárie, verejnosti aktívnym spôsobom v prípade všetkých podnikov vyššej úrovne? Ak nie, v prípade koľkých podnikov vyššej úrovne sa informácie neposkytli?*

Informovanie verejnosti, ktorá môže byť dotknutá závažnou priemyselnou haváriou o bezpečnostných opatreniach, ako aj o pokynoch, ako sa má verejnosť správať pri závažnej priemyselnej havárii bolo sprístupnené vo všetkých podnikoch vyššej úrovne, v požadovanom rozsahu neboli informácie poskytnuté pri dvoch podnikoch vyššej úrovne. Za neposkytnutie informácií v požadovanom rozsahu bola podnikom uložená pokuta.

- 2. Uveďte, kto (prevádzkovateľ, orgány) sprístupňuje informácie uvedené v bode 6.1, a ak je to možné, aj akým spôsobom (napríklad prostredníctvom brožúr, letákov, elektronickou poštou, SMS od prevádzkovateľa alebo orgánov).*

Prevádzkovateľ podniku vyššej úrovne zabezpečí pravidelné informovanie verejnosti, ktorá môže byť dotknutá závažnou priemyselnou haváriou o bezpečnostných opatreniach, ako aj o pokynoch, ako sa má verejnosť správať pri závažnej priemyselnej havárii, a to minimálne raz za päť rokov. Informácie je povinný prevádzkovateľ uviesť na svojom webovom sídle.

Prevádzkovateľ podniku vyššej úrovne poskytne informácie aj dotknutej obci, zamestnancom a správcom dotknutých verejných budov a miest vrátane škôl, nemocníc, zariadení sociálnych služieb a všetkých susediacich podnikov podľa § 13 zákona o haváriách, a to minimálne raz za päť rokov.

Prevádzkovateľ podniku vyššej úrovne informácie pravidelne preskúmava, aktualizuje.

Prevádzkovatelia podnikov vyššej úrovne poskytnú verejnosti informácie uvedené v bode 6.1 na svojom web sídle; na enviroportáli resp. informačnom systéme prevencie závažných priemyselných havárií (ďalej len „informačný systém PZPH“); na vývesných tabuliach podnikov; zaslaním informácii dotknutým obciam, podnikom a zriaďovateľom citlivých objektov, vyvesením na úradných tabuliach miestnych a okresných úradov; informovaním správcov verejných budov, okresných riaditeľstiev Hasičského a záchranného zboru, občianskych združení; informovaním na kanáli miestnej televízie, prostredníctvom televíznych spotov, letákmi, listami, brožúrami a miestnymi časopismi distribuovanými obyvateľom miest a obcí; elektronickou poštou a kontaktnou osobou s telefónnym číslom.

3. *Sú informácie uvedené v prílohe V k smernici 2012/18/EÚ nepretržite k dispozícii pre všetky podniky, a to aj v elektronickej podobe a v prípade potreby aktualizované? Ak nie, uveďte percentuálny podiel podnikov, pre ktoré to neplatí, a opatrenia na vyriešenie nedostatkov.*

Informácie uvedené v prílohe V k smernici 2012/18/EÚ (príloha č. 2 k zákonu o haváriách) sú nepretržite k dispozícii pre všetky podniky, a to aj v elektronickej podobe prostredníctvom webového sídla podniku, informačného systému PZPH a zároveň prebiehala ich pravidelná aktualizácia.

4. *Uveďte, kto (prevádzkovateľ, orgány) sprístupňuje informácie uvedené v bode 6.3, a ak je to možné, aj akým spôsobom (napríklad oznamy, webové stránky prevádzkovateľa alebo orgánov).*

Prevádzkovateľ je povinný zabezpečiť trvalý prístup verejnosti k informáciám podľa prílohy V smernice 2012/18/EÚ (príloha č. 2. zákona o haváriách). Prevádzkovateľ si zvolí formu trvalého prístupu verejnosti k informáciám, pričom je povinný zároveň zabezpečiť tento prístup elektronicke na svojom webovom sídle. Tieto informácie prevádzkovateľ aktualizuje, najmä pri zmenách podľa § 5 ods. 4, § 7 ods. 8 a § 8 ods. 9. zákona o haváriách.

Prevádzkovatelia podnikov nižšej a vyššej úrovne sprístupnili informácie pre verejnosť na svojom web sídle; v informačnom systéme PZPH; na vývesných tabuliach podnikov; zaslaním informácií dotknutým obciam, podnikom a zriaďovateľom citlivých objektov, vyvesením na úradných tabuliach miestnych a okresných úradov; informovaním správcov verejných budov, okresných riaditeľstiev Hasičského a záchranného zboru, občianskych združení; informovaním na kanáli miestnej televízie, prostredníctvom televíznych spotov, letákmi, listami, brožúrami a miestnymi časopismi distribuovanými obyvateľom miest a obcí; elektronickou poštou a kontaktnou osobou s telefónnym číslom.

5. *Pri koľkých podnikoch sa na konci vykazovaného obdobia vychádza z predpokladu, že majú potenciál závažnej havárie s cezhraničným účinkom? V koľkých prípadoch sa relevantné informácie poskytli členským štátom, ktoré by haváriou mohli byť zasiahnuté?*

V Slovenskej republike na konci vykazovacieho obdobia nie sú identifikované podniky, ktoré by vytvárali potenciál závažnej priemyselnej havárie s cezhraničnými účinkami resp. v ktorých by mohlo dôjsť k závažnej priemyselnej havárii s cezhraničnými účinkami.

7. KONTROLY (ČLÁNOK 20 SMERNICE 2012/18/EÚ)

1. *Na akej úrovni alebo úrovniach sa zostavili plány kontroly? Sprístupnili sa verejnosti alebo poskytli sa verejnosti elektronicke cestou informácie o tom, kde si možno vyžiadať podrobnosti o plánoch kontrol? Nepovinné: V prípade, že sú uverejnené na internete, uveďte odkaz.*

Ministerstvo životného prostredia spracúva a prerokúva plán kontrol podnikov s ministerstvom vnútra, okresnými úradmi v sídlach krajov, okresnými úradmi, inšpekciou životného prostredia, Národným inšpektorátom práce a inšpektorátmi práce, krajskými riaditeľstvami Hasičského a záchranného zboru a okresnými riaditeľstvami Hasičského a záchranného zboru, Úradom verejného zdravotníctva a regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva a Hlavným banským úradom a obvodnými banskými úradmi, ktorý pravidelne preskúmava a aktualizuje.

Ministerstvo životného prostredia zostavilo plán kontrol podnikov na celoslovenskej úrovni na príslušný kalendárny rok. Plán kontrol podnikov na príslušný kalendárny rok je sprístupnený verejnosti v rámci informačného systému PZPH na URL adrese <https://app.sazp.sk/SevesoPublic/SizpKontroly.aspx?typ=PK>.

2. *Zostavili sa programy bežných kontrol vrátane frekvencie prehliadok na pracovisku pre všetky podniky? Poskytli sa verejnosti informácie o dátume poslednej prehliadky na pracovisku alebo odkaz na to, kde je tento údaj k dispozícii v elektronickej forme? Nepovinné: V prípade, že sú uverejnené na internete, uveďte odkaz.*

Inšpekcia životného prostredia na základe plánu kontrol podnikov na príslušný rok každoročne spracúva a prerokúva s príslušnými orgánmi plán bežných kontrol vrátane uvedenia odhadu počtu kontrolných dní v podniku.

Inšpekcia životného prostredia, útvary inšpekcie ochrany vôd zostavoval plán bežných kontrol na regionálnej úrovni a následne bol spracovaný pre celoslovenskú úroveň na príslušný kalendárny rok a tieto plány sú uverejnené na web stránke Inšpekcie životného prostredia a v informačnom systéme PZPH.

Program bežných kontrol vrátane frekvencie kontrol bol zostavený pre všetky podniky na príslušný kalendárny rok, ktorý je sprístupnený verejnosti v rámci informačného systému PZPH na URL adrese <https://app.sazp.sk/SevesoPublic/SizpKontroly.aspx?typ=PBK>. Verejnosti sa poskytli informácie o dátume poslednej kontroly v elektronickej forme prostredníctvom informačného systému PZPH na URL adrese <https://app.sazp.sk/SevesoPublic/Podnik.aspx> (podnik - registračný list).

3. *V prípade koľkých podnikov vyššej úrovne je program kontrol vrátane frekvencie prehliadok na pracovisku založený na systematickom posudzovaní nebezpečenstva závažnej havárie v dotknutom podniku? V koľkých sa vykonáva prehliadka na pracovisku každý rok?*

V Slovenskej republike nie je program kontrol vrátane frekvencie kontrol v podnikoch vyššej úrovne založený na systematickom posudzovaní nebezpečenstva závažnej havárie. Program kontrol vrátane frekvencie kontrol je zákonom stanovený pre podniky vyššej úrovne t. j. je vypracovaný tak, aby sa koordinovaná kontrola uskutočnila v podnikoch vyššej úrovne najmenej raz za 12 mesiacov od ukončenia poslednej kontroly.

V podnikoch vyššej úrovne bola pri bežných kontrolách zohľadnená periodicita 1 rok a počet kontrol bol nasledovný:

Rok	Počet kontrol v podnikoch vyššej úrovne
2019	46
2020	31
2021	44
2022	46

V rokoch 2020 – 2021 bola kontrolná činnosť obmedzená vyhlásením mimoriadnej situácie z dôvodu epidémie akútneho respiračného syndrómu vyvolaná novým koronavírusom 2019-nCoV.

4. *V prípade koľkých podnikov nižšej úrovne je program kontrol vrátane frekvencie prehliadok na pracovisku založený na systematickom posudzovaní nebezpečenstva závažnej havárie v dotknutom podniku? V koľkých sa vykonáva prehliadka na pracovisku minimálne každé tri roky?*

V Slovenskej republike nie je program kontrol vrátane frekvencie kontrol v podnikoch nižšej úrovne založený na systematickom posudzovaní nebezpečenstva závažnej havárie. Program kontrol vrátane frekvencie kontrol je zákonom stanovený pre podniky nižšej úrovne t. j. je vypracovaný tak, aby sa koordinovaná kontrola uskutočnila v podnikoch nižšej úrovne najmenej raz za 36 mesiacov od ukončenia poslednej kontroly.

V podnikoch nižšej úrovne bola pri bežných kontrolách zohľadnená periodicita 3 roky a počet kontrol bol nasledovný:

Rok	Počet kontrol v podnikoch nižšej úrovne
2019	18
2020	3
2021	11
2022	15

V rokoch 2020 – 2021 bola kontrolná činnosť obmedzená vyhlásením mimoriadnej situácie z dôvodu epidémie akútneho respiračného syndrómu vyvolaná novým koronavírusom 2019-nCoV.

5. *Stanovujú sa vo vnútroštátnej legislatíve alebo administratívnych usmerneniach koordinované alebo spoločné kontroly spolu s kontrolami vykonávanými podľa právnych predpisov Únie (napr. podľa smernice o priemyselných emisiách)?*

Kontroly v podnikoch, na ktoré sa vzťahuje zákon o haváriách, sa vykonávajú koordinovaným spôsobom príslušnými orgánmi štátnej správy (okresné úrady v sídlach

krajov, okresné úrady na úseku civilnej ochrany, inšpekcia životného prostredia, inšpektoráty práce, okresné riaditeľstvá Hasičského a záchranného zboru, regionálne úrady verejného zdravotníctva a obvodný banský úrad), ktoré vykonávajú štátny dozor na úseku prevencie závažných priemyselných havárií v podnikoch. Koordináciu kontrolnej činnosti zabezpečuje inšpekcia životného prostredia.

Kontrolné orgány pri výkone štátneho dozoru koordinovaným spôsobom navzájom spolupracujú a vzájomne si vymieňajú skúsenosti a poznatky, ktoré získali pri výkone štátneho dozoru alebo pri zvyšovaní odbornej kvalifikácie svojich zamestnancov.

V Slovenskej republike sa nevykonávajú spoločné kontroly spolu s kontrolami vykonávanými napríklad podľa smernice o priemyselných emisiách z dôvodu obmedzených personálnych kapacít inšpekcie životného prostredia a administratívnej náročnosti. Kontroly sú primerané typu podniku a dostatočne zabezpečujú plánované a systematické preskúmanie systémov technickej, organizačnej a riadiacej povahy.

8. ZÁKAZ PREVÁDZKY, SANKCIE A INÉ DONUCOVACIE NÁSTROJE (ČLÁNOK 19 A 28 SMERNICE 2012/18/EÚ)

1. *V koľkých podnikoch sa prevádzka alebo uvedenie do prevádzky vo vykazovanom období zakázali?*

Vo vykazovacom období sa nezakázala prevádzka ani v jednom podniku nižšej či vyššej úrovne a taktiež nebolo zakázané uvedenie do prevádzky.

2. *Koľko iných typov donucovacích opatrení sa prijalo vo vykazovanom období? Uveďte, aké typy opatrení sa najčastejšie využívajú (napr. zákaz prevádzky, administratívne sankcie, sankcie alebo iné opatrenia). Ak je to možné, uveďte štatistický prehľad.*

Orgán štátneho dozoru môže rozhodnúť o zastavení prevádzky podniku, zariadenia, skladovacieho zariadenia alebo akejkoľvek ich časti alebo ich uvedenia do prevádzky, ak ide o bezprostredné ohrozenie života alebo zdravia ľudí, životného prostredia alebo majetku alebo ak prevádzkovateľ nevykonával opatrenia na nápravu závažných porušení povinností alebo závažných nedostatkov v činnosti.

V prípadoch, ak orgán štátneho dozoru zistí porušenie povinnosti podľa zákona o haváriách alebo iný závažný nedostatok v činnosti prevádzkovateľa, uloží opatrenia na nápravu. Inšpekcia životného prostredia oboznámi prevádzkovateľa s priebežným protokolom, čiastkovým protokolom alebo s protokolom o výsledku kontroly pred jeho prerokovaním.

Počas vykazovacieho obdobia inšpekcia životného prostredia za porušenie povinností na úseku prevencie závažných priemyselných havárií uložila pokuty v celkovej výške 31 000 €, nakoľko prevádzkovateľ:

- nesprávne zaradil podnik do príslušnej kategórie,
- nesprávne uviedol klasifikáciu nebezpečných látok v rozpore so zákonnými predpismi, nakoľko kódy triedy, kategórie nebezpečnosti a kódy výstražných upozornení nie sú v súlade s Nariadením Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1272/2008 (CLP), so zákonom č. 67/2010 Z. z. o podmienkach uvedenia chemických látok chemických

- zmesí na trh a o zmene a doplnení niektorých zákonov (chemický zákon) v spojitosti s Nariadením (ES) č. 1907/2006 (REACH) a v súlade s kartami bezpečnostných údajov,
- nepredložil právoplatné rozhodnutie o súhlase s bezpečnostnou správou alebo jej aktualizáciou,
  - nepredložil aktualizované oznámenie o zaradení podniku,
  - neposkytol v požadovanom rozsahu informácie o bezpečnostných opatreniach,
  - neinformoval okresný úrad v sídle kraja o zmenách v údajoch prevádzkovateľa.

Prevádzkovateľom v správnom konaní môžu byť uložené aj opatrenia na nápravu, keď dokumenty predložené prevádzkovateľom (vnútorný havarijný plán, bezpečnostná správa, program prevencie závažných priemyselných havárií a pod.) nie sú vypracované na požadovanej úrovni.

Vo vykazovacom období sa ako donucovací prostriedok najčastejšie používali sankcie.

9. PRÍSTUP K SPRAVODLIVOSTI (ČLÁNOK 23 SMERNICE 2012/18/EÚ)

Vysvetlite, ako sa zabezpečilo dodržiavanie článku 23 smernice 2012/18/EÚ o prístupe k spravodlivosti a opíšte skúsenosti s uplatňovaním tohto článku získané počas vykazovaného obdobia.

Na konanie podľa zákona o haváriách sa vzťahuje všeobecný predpis o správnom konaní, pričom prístup k spravodlivosti je zabezpečený prostredníctvom zákona č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní (správny poriadok) a zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

Vo vykazovacom období nebol v Slovenskej republike tento mechanizmus použitý.

Zákonom o haváriách nie sú dotknuté osobitné predpisy upravujúce prístup verejnosti k informáciám.

10. ĎALŠIE INFORMÁCIE

Nepovinné: Uveďte akékoľvek dodatočné informácie týkajúce sa smernice Seveso, skúseností s uplatňovaním právnych predpisov, správ atď., ktoré môžu byť dôležité a možno ich poskytnúť verejnosti, konkrétne v týchto oblastiach:

a) *poučenia z havárií a nehôd, aby sa zabránilo ich opakovaniu*

Vo vykazovacom období nedošlo v Slovenskej republike k žiadnej závažnej priemyselnej havárii v podnikoch nižšej úrovne a vyššej úrovne. Z nasledovného vyplýva, že prevádzkovatelia vhodným spôsobom zaviedli vo svojich prevádzkach politiky a riadiace systémy, ktoré spolu s príslušnými konkrétnymi opatreniami a vykonávaním kontrolnej činnosti prispievajú k bezpečnej prevádzke a minimalizácií rizík.

b) *IT nástroje na monitorovanie vykonávania smernice a poskytovanie a spoločné využívanie údajov*

Podľa zákona o haváriách je zriadený **informačný systém PZPH**, ktorý je dostupný na URL adrese <https://app.sazp.sk/sevesopublic>. Cieľom informačného systému PZPH je predovšetkým komplexné zhromažďovanie údajov a poskytovanie informácií odbornej a laickej verejnosti vrátane informačnej podpory pre výkon štátnej správy v oblasti prevencie závažných priemyselných havárií, ale aj v oblasti tvorby a ochrany životného prostredia.

Informačný systém PZPH prevádzkuje ministerstvo životného prostredia prostredníctvom Slovenskej agentúry životného prostredia.

Pozostáva z dvoch samostatných funkčných rozhraní. Rozhranie určené pre laickú a odbornú verejnosť zabezpečuje prezentáciu niektorých údajov databázy systému v zmysle § 6 odseku 3 zákona č. 211/2000 Z. z. (zákon o slobode informácií). Rozhranie určené pre registrovaných užívateľov štátnej a verejnej správy umožňuje aktívnu správu základných registrov a prácu s webovou mapovou aplikáciou, pomocou ktorej sa spravuje priestorová databáza.

Register podnikov

zbiera informácie o podnikoch, ktoré spadajú pod zákon o haváriách. Umožňuje získať informácie o podnikoch a ich zaradení (kategorizácii), o ich okolí, činnostiach, o nebezpečných látkach, ktoré sú prítomné v podnikoch, o prevádzkovateľoch, a pod. Podniky a informácie o nich sa zobrazujú ako zoznamy v tabuľkovej podobe. Zabezpečená je funkcionálna rýchleho filtrovania podľa názvu podniku (začiatočné písmeno názvu podniku, časť názvu podniku), administratívneho členenia (kraj, okres, obec) a nebezpečnej látky (názov nebezpečnej látky, kategória). Informácie o podniku je možné uložiť a vytlačiť v zložke detail podniku formou vygenerovania tlačovej zostavy.

Register podnikov, susediacich podnikov alebo ich skupín (domino efekt)

zhromažďuje informácie o podnikoch s možným domino efektom a ich susediacich podnikoch podľa zákona o haváriách, pri ktorých by sa pravdepodobnosť vzniku závažnej priemyselnej havárie, alebo jej následky, mohli zhoršiť z dôvodu ich zemepisnej polohy, alebo ich vzájomnej blízkosti a ich zásob nebezpečných látok. Prevádzkovatelia týchto podnikov sú povinní navzájom spolupracovať, predovšetkým si vymieňať informácie potrebné na zohľadnenie rozsahu celkového nebezpečenstva závažnej priemyselnej havárie, ako aj pri informovaní verejnosti. Vyhľadávanie je zabezpečené podľa názvu podniku (začiatočné písmeno názvu podniku, časť názvu podniku) a administratívneho členenia (kraj, okres, obec).

Register autorizovaných osôb

poskytuje informácie o odborníkoch, teda fyzických a právnických autorizovaných osobách, ktoré vykonávajú pre iného prevádzkovateľa činnosti, ako vypracúvanie oznámenia, programu prevencie a bezpečnostného riadiaceho systému, bezpečnostnej správy, vnútorného havarijného plánu a podkladov do plánu ochrany obyvateľstva a posúdenie rizika, ako aj aktualizáciu uvedenej dokumentácie. Činnosti sa môžu vykonávať len na základe autorizácie udelennej Ministerstvom životného prostredia. K dispozícii je vyhľadávanie podľa začiatočného písmena obchodného názvu, obce (adresy sídla), autorizácie vydané pre činnosti vypracovania a aktualizácie.

Register odborne spôsobilých osôb

poskytuje informácie o špecialistoch na prevenciu závažných priemyselných havárií (ďalej len „špecialista“), ktorých úlohou je koordinácia a kontrola činností na úseku prevencie závažných priemyselných havárií. Osobu zodpovednú za oblasť prevencie závažných priemyselných havárií v podniku ustanoví prevádzkovateľ podniku a môže ju vykonávať výlučne špecialista na základe pracovnoprávneho vzťahu, alebo autorizovaná osoba na základe zmluvného vzťahu s prevádzkovateľom. Odborne spôsobilé osoby musia mať platné osvedčenie o odbornej spôsobilosti, ktoré vydáva Ministerstvo životného prostredia. Vyhľadávanie špecialistov umožňuje filtrovanie podľa začiatkového písmena priezviska a obce bydliska.

Register podnikateľov s oprávnením na vykonávanie odbornej prípravy

obsahuje informácie v tabuľkovej forme o subjektoch, ktoré majú platné oprávnenie na vykonávanie odbornej prípravy. Odbornú prípravu na získanie odbornej spôsobilosti špecialistu vykonáva podnikateľ na základe rozhodnutia Ministerstva životného prostredia.

Register závažných priemyselných havárií

zokupuje zistené skutočnosti o oznámených závažných priemyselných haváriách v podnikoch, ktoré spadajú pod zákon o haváriách. Obsahuje zoznam oznámených závažných priemyselných havárií a oznamovací formulár závažných priemyselných havárií, ktorý je vytvorený s ohľadom na požiadavky podávania správ Európskej komisii a JRC.

Register plánovaných a vykonaných kontrol v podnikoch

zbiera informácie z kontrol vykonávaných koordinovaným spôsobom v podnikoch spadajúcich pod zákon o haváriách. Koordináciu zabezpečuje inšpekcia životného prostredia, ktorá vykonáva štátny dozor na úseku prevencie havárií a je aj správcom obsahu tohto registra. Register obsahuje plán kontrol, plán bežných kontrol za príslušné roky, súhrnné správy z vykonaných kontrol ako i súhrnné informácie z kontrol v tabuľkovom prehľade.

Register informácie pre verejnosť

zokupuje informácie pre verejnosť a dotknutú verejnosť podľa zákona o haváriách. Obsahuje dokumenty vypracované podnikmi podľa § 15 zákona o haváriách a umožňuje ich uloženie vo formáte .pdf.

Modul webové mapy

poskytuje priestorové informácie, ktoré sú spracovávané pomocou mapového klienta pre dve samostatné aplikačné rozhrania informačného systému PZPH (verejnosť, autorizovaný klient). Ako základ pre geopriestorové zobrazenie je použité digitálne mapové dielo SVM50. V závislosti od používaného rozhrania je priestorová informácia o podniku a jeho okolí v mierkových úrovniach 1:50 000, 1:10 000 a 1:2 000. Detailné zobrazovanie údajov v mierke 1:2 000 je k dispozícii len pre registrovaných užívateľov. Informácie sú dynamické, v podobe interaktívnej mapy, získanej pomocou jednoduchých GIS nástrojov, ktoré umožňujú identifikáciu prvkov, priblíženie, oddialenie a posun mapy, predchádzajúce zobrazenie a tiež návrat na základnú mierkovú úroveň. Autorizovaný vstup poskytuje širšie možnosti zobrazenia

cez dynamické vytváranie výrezov z máp veľkých mierok, ktoré dávajú okamžitú informáciu o detaile a triedení údajov cez atribútové vyhľadávanie.

Modul súhrnné informácie registrov informačného systému PZPH

poskytuje štatistické informácie z jednotlivých registrov informačného systému PZPH ako sú: počet SEVESO podnikov v SR, počet závažných priemyselných havárií, počet evidovaných autorizovaných a odborne spôsobilých osôb zatriedených podľa krajov, zastúpenie nebezpečných látok v podnikoch, ktoré spadajú pod zákon o haváriách.

Vo vykazovacom období došlo k prechodu informačného systému PZPH na novú platformu vrátane rozšírenia jeho funkcionality.

- c) *predpisy podobné smernici Seveso (z hľadiska oznamovania činností, požiadaviek vzhľadom na riadenie bezpečnosti, bezpečnostné správy, informácie verejnosti, havarijné plány a kontroly), ak sú relevantné a uplatňujú sa na zariadenia a činnosti, na ktoré sa nevzťahuje smernica 2012/18/EÚ, napríklad potrubia, prístavy, zriaďovacie stanice, zariadenia na mori, prieskum ťažby plynu, ťažba atď.*

V Slovenskej republike bola počas vykazovacieho obdobia spracovaná metodická príručka na podporu legislatívnych požiadaviek v oblasti prevencie závažných priemyselných havárií. Konkrétne v roku 2021 bolo spracované **druhé vydanie metodickej príručky Nová klasifikácia nebezpečných látok v podnikoch, ktoré spadajú pod zákon o haváriách**. Určená je najmä odborne spôsobilým osobám, prevádzkovateľom podnikov, ale tiež štátnej správe, ktorá vykonáva správu zákona o haváriách. Hlavným cieľom aktualizácie bolo zapracovanie nových požiadaviek vyplývajúcich z legislatívnych zmien súvisiacich s nebezpečenstvami chemických látok a zmesí. Zameraná je na vysvetlenie a usmernenie ako aplikovať niektoré dôležité ustanovenia nariadenia CLP, ktoré súvisia s identifikáciou nebezpečenstva a s prevenciou závažných priemyselných havárií.

Metodická príručka je dostupná na URL adrese <https://www.enviroportal.sk/environmentalne-temy/starostlivost-o-zp/pzph-prevencia-zavaznych-priemyselnych-havarii/informacne-zdroje>.

Vo vykazovacom období sa v Slovenskej republike okrem iného zrealizovalo aj niekoľko **školení a seminárov pre štátnu správu, odborne spôsobilé osoby, prevádzkovateľov podnikov nižšej a vyššej úrovne** zameraných na oblasť prevencie závažných priemyselných havárií.